

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. UKUPAN BROJ PRIJAVA PO MJESECIMA	3
3. UKUPAN BROJ PRIJAVA PO VRSTAMA PROBLEMA	4
4. GRAD ZAGREB – UKUPAN BROJ PRIJAVA PO GRADSKIM ČETVRTIMA I KATEGORIJAMA	7

IMPRESSUM:

Godišnji izvještaj Zelenog telefona
ISSN 1846 – 2588

IZVJEŠTAJ PRIPREMILE:

Gordana Klarić, voditeljica projekta
Jasna Šumanovac, asistentica na projektu

GRAFIČKA PRIPREMA I TISAK:

sve5

NAKLADNIK:

Zelena akcija
Frankopanska 1, pp 952
HR – 10000 Zagreb
Tel/Fax. 481 22 25
062 123 456
zeleni-telefon@zelena-akcija.hr

1. UVOD

Ovo je dvadeseti Izvještaj o radu Zelenog telefona (ZT) od njegova osnivanja 1992. godine. Od listopada 2011. godine do listopada 2012. godine, primili smo 1217 prijava građana. Prošle godine je u istom razdoblju primljeno 1086 prijava, što je 131 prijava više nego u 2011. godini.

Dana 14. rujna, najstariji program Zelene akcije navršio je 20. godina rada. Od početka rada ZT je primio preko 20 000 prijava građana. ZT zajedno s građanima i nadležnim institucijama pristupa rješavanju problema, nadzire njihovo rješavanje, te se uspješno rješava oko 70% prijavljenih okolišnih problema. Grad Zagreb je prije 20 godina prepoznao ZT kao značajnog partnera od kojeg korist imaju svi – građani, nadležne institucije na državnom, regionalnom i lokalnom nivou, profitne i neprofitne organizacije, te sam okoliš kao ključna točka svih zajedničkih nastojanja.

ZT je prepoznat kao značajan partner i u drugim državama. Tako su 2007. godine osnovani ZT-i u Sloveniji, Makedoniji i Srbiji, a ove su godine na petodnevnoj edukaciji o ZT-u u Zagrebu bili aktivisti iz udruge »Biologist of Albania«.

U posjeti udruzi Eko Pan u Karlovcu

Razvoj nacionalne Mreže Zelenih telefona bio je logičan put razvoja ZT-a. Sedam udruga udružilo je snage i osnovalo Mrežu u rujnu 1999. godine. Danas Mreža broji deset udruga ravnomjerno raspoređenih na čitavom prostoru Republike Hrvatske: Ekološko društvo Pan – Karlovac (Karlovac), Zelena akcija (Zagreb), Zelena Istra (Pula), Udruga za zaštitu okoliša Sunce (Split), Zaštitarsko ekološka organizacija Nobilis (Čakovec), Eko Zadar (Zadar), Ekološko društvo Zeleni Osijek (Osijek), Ekološko društvo Žmergo (Opatija), Ekološka udruga Franjo Koščec (Varaždin) i Ekološka udruga Krka (Knin). Sve članice Mreže aktivne su predstavnice civilnog sektora u svojim gradovima i županijama, a nerijetko okupljaju brojne aktiviste i profesionalce u pitanjima očuvanja okoliša. Pozivom na broj **062 123 456** građani će dobiti najbližu udrugu za zaštitu okoliša koja djeluje na području s kojeg je poziv upućen.

Državna uprava za zaštitu okoliša je 1995. godine ZT-u dodijelila priznanje za poseban doprinos u zaštiti okoliša, a 2001. godine United States for International Development dodjeljuje ZT-u priznanje za kvalitetu rada.

Prije nego se udubite u analizu prijava na ZT, zanima nas čita li itko ovaj Izvještaj. Sigurni smo kako ga je pokojni Fedor Kritovac čitao jer nam je slao povratne informacije u vezi istog. Javite nam se!

2. UKUPAN BROJ PRIJAVA PO MJESECIMA

Tabela 1. prikazuje kretanje ukupnog broja prijava na ZT po mjesecima. Ukupno smo u prošlogodišnjem razdoblju primili 1217 prijava građana. U vrijeme godišnjih odmora obično se smanjuje broj prijava, ali to nije bio slučaj za ovogodišnje razdoblje. U srpnju smo lani primili 72 prijave, dok smo ove godine u srpnju primili 97 prijava. U kolovozu smo lani primili 42 prijave, a ove godine 102. Dobili smo dojam, kako je puno manje građana otišlo na godišnje odmore te je zato došlo do takvog povećanja broja prijava u vrijeme godišnjih odmora.

Tabela 1.

Mjesec	Grad Zagreb	Zag. županija	Ostale žup.	Inozemstvo	Ukupno
10/2011.	85	5	19	1	110 (9.04%)
11/2011.	73	8	19	0	100 (8.22%)
12/2011.	33	2	15	0	50 (4.11%)
01/2012.	76	12	24	0	112 (9.20%)
02/2012.	49	6	31	0	86 (7.07%)
03/2012.	78	19	30	1	128 (10.52%)
04/2012.	79	18	35	0	132 (10.85%)
05/2012.	74	9	16	0	99 (8.13%)
06/2012.	55	10	35	0	100 (8.22%)
07/2012.	56	11	30	0	97 (7.97%)
08/2012.	50	10	42	0	102 (8.38%)
09/2012.	55	9	37	0	101 (8.30%)
Ukupno	763 (62.70%)	119 (9.78%)	333 (27.36%)	2 (0.16%)	1217 (100%)

3. UKUPAN BROJ PRIJAVA PO VRSTAMA PROBLEMA

Tabela 2. prikazuje ukupan broj prijava po vrstama problema i područjima s kojih su stizale prijave. Od ukupno 1217 primljenih prijava iz Zagreba stiže 763 (lani 675) prijava, s područja Zagrebačke županije 119 prijava (lani 88), iz ostalih županija 333 prijava (lani 319) i 2 prijave primili smo iz inozemstva (lani 4).

Tabela 2.

Kategorija	Grad Zagreb	Zag. županija	Ostale žup.	Inozemstvo	Ukupno
Buka	29	6	4	0	39 (3.20%)
Gradnja	90	13	55	0	158 (12.98%)
Otpad	260	30	73	1	364 (29.91%)
Promet	26	1	1	0	28 (2.30%)
Razno	79	7	32	1	119 (9.78%)
Rudarenje	1	5	6	0	12 (0.99%)
Šume	51	6	13	0	70 (5.75%)
Tlo	14	13	15	0	42 (3.45%)
Vode	39	20	50	0	109 (8.96%)
Zelenilo	90	1	29	0	120 (9.86%)
Zračenje	14	0	4	0	18 (1.48%)
Zrak	48	11	30	0	89 (7.31%)
Životinje	22	6	21	0	49 (4.03%)
Ukupno	763 (62.70%)	119 (9.78%)	333 (27.36%)	2 (0.16%)	1217 (100%)

Što se tiče prijavljivanih problema, na prvom mjestu i tako već 20. godina, je kategorija **otpad** s 364 prijave (u Zagrebu 260, lani 160, u Županiji 30, lani 17, a iz ostalih dijelova Hrvatske 73, lani 61). Razbije li vam se toplomjer i ne znate kamo sa živom iz toplomjera, možete je zbrinuti u samo jednom od devet reciklažnih dvorišta u Zagrebu. Živite li u Rijeci i imate veću količinu starih lijekova, morate nekoliko puta odlaziti u ljekarnu i odlagati manje količine lijekova jer se veće količine ne primaju. Ekološki ste osviješteni i želite razvrstavati otpad, nabavite si plan grada jer ćete morati obići cijeli grad. Iz godine u godinu ponavljamo

kako je teško prihvatiti činjenicu da se u Zagrebu ne može uspostaviti cjeloviti sustav zbrinjavanja otpada.

Na drugom mjestu nalazi se kategorija **gradnja** sa 158 prijava. Najčešće su zvali građani Zagreba – 90 puta (lani 92), Hrvatske 55 puta (lani 39) i Županije 30 puta (lani 9). Radi gradnje autoceste A11 Velika Gorica – Sisak, rješenjem Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji vlasnica zemljišta iz Selnice izvlaštena je površine zemljišta od 477 m² u korist Hrvatskih cesta d.o.o. Međutim, korisnik izvlaštenja nastavio je s gradnjom u vlasništvu gospođe u površini od ukupno 587,896 m². Trenutno se vodi sudski spor, ali vlasnica zemljišta nije nam se obratila radi otimačine zemljišta, nego zbog svakodnevnog izlaganja buci, podrhtavanja tla zbog čega su joj popucali zidovi kuće (naime, vlasnica živi u kući u neposrednoj blizini izvođenja radova), prašine i na višemjesečno ignoriranje nadležnih službi na ukazani problem.

Slijedeće po učestalosti su prijave iz kategorije **zelenilo** s ukupno 120 prijava. Ovaj problem se najčešće javlja u Zagrebu – 90 puta (lani 101), Hrvatskoj 29 puta (lani 36) i Županiji samo 1 (lani 4). Građane i dalje uznemirava sječa stabala, bila ona planirana ili neplanirana. Žale se i na osobne automobile parkirane na zelenim površinama i svako drugo uništavanje zelenila.

Na četvrtom mjestu su prijave iz kategorije **razno** sa 119 prijava (lani 93). Svi upiti koji se ne mogu svrstati u naše standardne grupe problema nalaze se u ovoj skupini, kao i razne informacije o zaštiti okoliša koji se traže preko ZT-a. Npr. susjed nije dobro napravio oluk i sve se vode sljevaju na njegovu kuću; studira promet i treba joj nešto o transportu i zaštiti okoliša; dobili su od dimnjačara nalaz da moraju renovirati dimnjak ili postaviti novi bojler; benzinska stanica u Vukovarskoj svijetli cijelu noć...

Kategorija **vode** nalazi se na petom mjestu sa 109 prijava i u porastu je u odnosu na prošlu godinu (lani 94 prijave). Ovaj problem najčešće su prijavljivali građani Hrvatske – 50 puta (lani 54), Zagreba 39 puta (lani 17) i Županije 20 puta (lani 23). Npr. na Opatovini na platou gdje se prodaje cvijeće curi voda iz javne slavine; izvor pitke vode u Rakitju je zagađen; rijeka Utina crvene je boje zbog obližnje klaonice; vikend naselje Veljun, vlasnik prve parcele od mosta uništava korito rijeke Korane; ima dosta presušanih potoka na Kalniku...

Na šestom mjestu nalazi se kategorija **zrak** s ukupno 89 prijava. Prošle je godine ta kategorija bila na petom mjestu s 88 prijava. Najčešće su zvali građani Zagreba – 48 puta (lani 44), Hrvatske 30 puta (lani 35) i Županije 11 puta (lani 9). Građani se i dalje žale na »smradove« iz rafinerije Bosanskog Broda i iz rafinerije Sisak. Žale se i dalje na spaljivanje otpada, lišća, kablova...

Na sedmom mjestu nalazi se kategorija **šume** s ukupno sa 70 prijava (lani 105). Ovaj problem najčešće se javlja u Zagrebu – 51 puta (lani 81), Hrvatskoj 13 puta (lani 17) i Županiji 6 puta (lani 7).

Kategorija **životinje** nalazi se na osmom mjestu sa 49 prijava. Prošle je godine ta kategorija bila na šestom mjestu s ukupno 46 prijava. Prijave se uglavnom odnose na loše postupanje s kućnim ljubimcima kao i na udomljavanje mačaka i pasa.

Slijedi kategorija **tlo** s ukupno 42 prijave (lani 33). Tu se građani i dalje najčešće žale na pražnjenje cisterni sa sadržajem septičkih jama (fekalije) na polja.

Na desetom mjestu nalazi se kategorija **buka** s 39 prijava (lani 28). Građani Zagreba i dalje najčešće zovu (29 puta) zbog buke rashladnih uređaja.

Kategorija **promet** nalazi se na jedanaestom mjestu s 28 prijava (lani 37). Najviše prijava je stiglo iz Zagreba – 26 i po jedna prijava iz Županije i Hrvatske. Građani Zagreba uglavnom se žale na prometne čepove i gužvu u tramvajima.

Slijedi kategorija **zračenje** s 18 prijava, a građani su najčešće zvali zbog postavljanja baznih postaja mobilne telefonije uglavnom na krovove zgrada.

Na zadnjem, trinaestom mjestu, nalazi se kategorija **rudarenje** s 12 prijava (lani 13). Kao i prošle godine najviše je prijava stiglo iz Hrvatske 6, Županije 5 i Zagreba 1.

4. GRAD ZAGREB – UKUPAN BROJ PRIJAVA PO GRADSKIM ČETVRTIMA I KATEGORIJAMA

Tabela 3. prikazuje ukupan broj od 778 prijava primljenih iz Grada Zagreba. U Zagrebu postoji 17 gradskih četvrti, međutim ovdje smo dali pregled za 18 prostornih jedinica zbog Parka prirode Medvednica.

Tabela 3.

Gradska četvrt	Buka	Gradnja	Otpad	Promet	Razno	Rudarenje	Šume	Tlo	Vode	Zelenilo	Zračenje	Zrak	Životinje	Ukupno
Maksimir	3	12	4	0	3	0	6	0	1	6	1	1	0	37 4.76%
Brezovica	0	0	15	0	4	0	0	1	1	0	1	0	0	22 2.83%
Črnomerec	1	6	13	0	2	0	11	1	3	6	3	2	1	49 6.30%
Donja Dubrava	3	5	7	1	2	0	0	0	1	4	0	0	1	24 3.08%
Donji grad	4	19	73	13	31	0	0	1	2	19	3	7	7	179 23.01%
Gornja Dubrava	9	11	5	2	4	0	1	3	1	4	0	4	0	44 5.66%
Gornji grad – Medveščak	1	10	10	1	4	1	16	4	3	7	0	3	0	60 7.71%
Novi Zagreb – istok	2	10	16	0	3	0	0	0	1	4	0	1	0	37 4.76%
Novi Zagreb – zapad	1	2	11	1	5	0	0	0	1	3	0	4	0	28 3.60%
P.P. Medvednica	0	0	1	0	0	0	8	0	1	0	0	0	0	10 1.29%
Peščenica – Žitnjak	1	1	8	1	1	0	1	2	13	2	0	8	0	38 4.88%
Podsljeme	0	1	18	1	0	0	8	1	2	1	0	1	2	35 4.50%
Podsused – Vrapče	0	0	17	0	2	0	0	0	3	0	1	3	0	26 3.34%
Sesvete	1	4	19	1	6	0	4	1	4	0	2	9	3	54 6.94%
Susedgrad – Stenjevec	0	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	9 1.16%
Trešnjevka – jug	2	2	13	3	4	0	0	0	1	8	3	1	2	39 5.01%
Trešnjevka – sjever	1	5	13	2	2	0	0	0	1	17	0	1	0	42 5.40%
Trnje	1	4	13	0	7	0	0	0	1	10	0	2	7	45 5.78%
Ukupno	30 5.78%	92 11.83%	261 33.55%	26 3.34%	81 10.41%	1 0.13%	55 7.07%	14 1.80%	40 5.14%	91 11.70%	14 1.80%	50 6.43%	23 2.96%	778 100%

Na području Grada Zagreba najveći je broj prijava s područja gradske četvrti **Donji grad** sa 179 (lani 124) prijava od ukupnog broja prijava. Time Donji grad već jedanaesti put zauzima prvo mjesto kao četvrt s najvećim ekološkim problemima. Najveći broj prijava odnosi se na otpad (73, lani 31), razno (31, lani 28), 19 prijava stiglo je iz kategorije zelenilo i gradnja, 13 prijava iz kategorije promet, po 7 prijava iz kategorije zrak i zračenje, 4 prijave zbog buke, zračenje 3 prijave, vode 2 prijave i tlo jedna prijava. Niti jednu prijavu nismo primili iz kategorije šuma i rudarenje.

Na drugom mjestu nalazi se gradska četvrt **Gornji Grad – Medveščak** sa 60 prijava (lani 54). Najveći broj prijava odnosi se na šume 16, slijede kategorije otpad i gradnja s 10 prijava, zelenilo sa 7 prijava, kategorije razno i tlo s 4 prijave, po 3 prijave primili smo iz kategorije vode i zrak i jednu prijavu primili smo iz kategorije promet i rudarenje. Niti jednu prijavu nismo primili iz kategorije životinje i zračenje.

Prošle godine gradska četvrt **Sesvete** bila je na dvanaestom mjestu, dok je ove godine na trećem mjestu s 54 prijave (lani 29). Građani su se najviše žalili na otpad zbog kojeg su zvali 19 puta. Sve ostale prijave sudjelovale su ispod 10 prijava; zrak 9, razno 6, gradnja 4, šume 4, vode 4, životinje 3, zračenje 2, tlo 1, promet 1 i buka 1. Iz ostalih kategorija nismo primili niti jednu prijavu.

Na četvrtom mjestu nalazi se gradska četvrt **Črnomerec** sa 49 prijava (lani 63). Na prvom mjestu nalazi se problem otpada s 13 prijava, slijedi kategorija šume s 11 prijava. Po 6 prijava primljene su iz kategorije gradnja i zelenilo, dok su iz kategorije zračenje i vode primljene po 3 prijave. Iz kategorije zrak i razno primili smo po dvije prijave i po jednu prijavu primili smo iz kategorije životinje i tlo. Niti jednu prijavu nismo primili iz kategorije rudarenje i promet.

Gradska četvrt **Trnje** nalazi se na petom mjestu s 45 prijava (lani 33). Iz ove gradske četvrti građani su se najviše žalili na otpad (13). Slijede prijave zbog uništavanja zelenila (10, lani 13), životinje (7, lani 1), razno (7, lani 1) i gradnja (4, lani 3). Dva puta su zvali zbog zraka i jedanom zbog buke i vode. Iz ostalih kategorija nismo primili niti jednu prijavu.

Na šestom mjestu nalazi se gradska četvrt **Gornja Dubrava** s 44 prijave. Prošle godine bila je na desetom mjestu s 30 prijava. Najveći broj prijava odnosi se na gradnju i radi toga su zvali 11 puta. Slijede kategorije buka 9, otpad 5, razno 4, zelenilo 4, zrak 4, tlo 3, promet 2 i po jedna prijava iz kategorija šume i vode. Niti jedna prijava nije primljena iz kategorija rudarenja, zračenja i životinje.

Slijedi gradska četvrt **Trešnjevka – sjever** s 42 prijave (lani 31). Građani su zbog uništavanja zelenila zvali 17 puta, a zbog otpada 13 puta. Sve ostale prijave sudjelovale su s ispod 10 prijava; gradnja 5, promet 2, razno 2, buka 1, zrak 1 i vode 1. Iz ostalih kategorija nismo primili niti jednu prijavu.

Gradska četvrt **Trešnjevka – jug** nalazi se na osmom mjestu s 39 prijava. Prošle godine je bila na petom mjestu s 30 prijava. Na prvom mjestu nalazi se problem otpada s 13 prijava, slijedi zelenilo s 8 prijava, razno s 4 prijave, promet 3 i zračenje 3. Po dvije prijave primili smo iz kategorije buka, gradnja i životinje i po jednu prijavu iz kategorije vode i zrak.

Na devetom mjestu nalazi se gradska četvrt **Peščenica – Žitnjak** s 38 prijava (lani 33). Najveći broj prijava odnosi se na zagađenje voda (13). Građani su 8 puta zvali zbog zraka i otpada, 2 puta zbog zelenila i tla, a jednom su zvali zbog buke, gradnje, prometa, razno i šuma. Niti jednom nisu zvali zbog rudarenja, zračenja i životinja.

Gradska četvrt **Novi Zagreb – istok** nalazi se na desetom mjestu s 37 prijava. Prošle godine ta je gradska četvrt bila na šesnaestom mjestu s 23 prijave. Građani su zbog otpada zvali 16 puta, a zbog gradnje 10 puta. Sve ostale prijave sudjelovale su ispod 10 prijava; zelenilo 4, razno 3, buka 2, vode 1 i zrak 1. Niti jednom nisu zvali zbog prometa, rudarenja, šuma, tla i zračenja.

Slijedi gradska četvrt **Maksimir** s 37 prijava (lani 28). Na prvom mjestu nalazi se problem gradnje s 12 prijava. Po šest prijava primljeno je iz kategorija šume i zelenilo, četiri prijave iz kategorije otpad i po tri prijave iz kategorije buka i razno. Zbog kategorija zrak, zračenje i vode zvali su jednom, a niti jednom nisu zvali zbog prometa, rudarenja i tla.

Na dvanaestom mjestu nalazi se gradska četvrt **Podsljeme** s 35 prijava. Najveći broj prijava odnosi se na otpad i radi toga su zvali 18 puta, dok su zbog šuma zvali 8 puta. Po dvije prijave primili smo iz kategorije životinje i vode i po jednu prijavu iz kategorije zrak, zelenilo, tlo, promet i gradnja. Niti jednom nisu zvali zbog buke, razno, rudarenja i zračenja.

Gradska četvrt **Novi Zagreb – zapad** nalazi se na trinaestom mjestu s 28 prijava. Građani su zbog otpada zvali 11 puta. Slijedi kategorija razno s 5 prijava, zrak 4, zelenilo 3 i gradnja 2 prijave. Jednom su zvali zbog buke, prometa i vode a niti jednom nisu zvali zbog rudarenja, šume, tla, zračenja i životinje.

Slijedi gradska četvrt **Podsused – Vrapče** s 26 prijava i nalazi se na četrnaestom mjestu. Na prvom mjestu nalazi se problem otpada sa 17 prijava. Sve ostale prijave sudjelovale su ispod 10 prijava; zrak 3, vode 3, razno 2 i zračenje 1. Niti jednom nisu zvali zbog buke, gradnje, prometa, rudarenja, šuma, tla, zelenila i životinja.

Na petnaestom mjestu nalazi se gradska četvrt **Donja Dubrava** s 24 prijave. Najveći broj prijava odnosi se na otpad sa 7 prijava. Slijedi kategorija gradnja s 5 prijava, zelenilo s 4 prijave, buka s 3 prijave, razno s 2 prijave i po jedna prijava iz kategorije životinje, vode i prometa. Zbog rudarenja, šume, tla, zračenja i zagađenja zraka nisu zvali niti jednom.

Gradska četvrt **Brezovica** prošle godine nalazila se ispod prosjeka s 8 prijava, dok je ove godine na šesnaestom mjestu s 22 prijave. Građani su zbog otpada zvali 15 puta, dok su prošle godine zbog otpada zvali 4 puta. Zbog raznih informacija zvali su 4 puta. Jednom su zvali zbog tla, voda i zračenja, a niti jednom nisu zvali zbog buke, gradnje, prometa, rudarenja, šuma, zelenila, zraka i životinja.

P. P. Medvednica je na sedamnaestom mjestu s 10 prijava dok je prošle godine bila na četvrtom mjestu s 46 prijava.

Gradska četvrt **Susedgrad – Stenjevec** nalazi se na na zadnjem mjestu s 9 prijava kao i prošle godine.